

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

09 iunie 2017

FLD nr. 57

Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.34-35, art.112, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214-220, art.704).

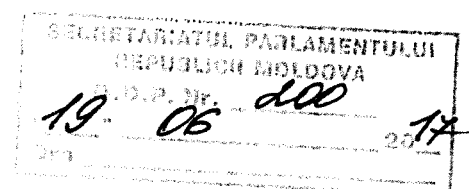
- Anexă:** 1. Proiectul legii
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

(Handwritten signatures of several deputies)

(Handwritten signatures of several deputies)

1

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Codului de executare al Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Lit. x) alin (1) art. 22; alin. (4) art. 63 și art. 64 ale Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.34-35, art.112, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214-220, art.704), cu modificările și completările ulterioare, se exclud.

Art. II – Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- va aproba actele normative necesare implementării prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Codului de Executare al Republicii Moldova

Prezentul proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul la inițiativă legislativă a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

Actualmente în legislația Republicii Moldova se face uz de o practică destul de controversată și neconformă cu politica de ajustare a cadrului național la acquis-ul Shengen și anume: aplicarea de către instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc, a interdicției de a părăsi țara față de debitori, în cadrul procedurii de executare, conform art. 64 al Codului de Executare al Republicii Moldova. Norma respectivă vine în contradicție cu prevederile art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și cu unele Directive europene privind libera circulație a cetățenilor UE pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene (Directiva Consiliului nr. 38/2004/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind libera circulație și rezidență a cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora pe teritoriul statelor membre). În directiva respectivă se menționează strict cazurile în care se poate interzice intrarea/ieșirea în/din teritoriul unui stat membru UE, iar cazurile unor debite sau executări silite cu caracter civil, nu sunt incluse ca motive de a nu se permite intrarea sau ieșirea din statul membru.

Mai mult decât atât, art. 15 și art. 111 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și comunitatea europeană a energiei atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, care se referă la circulația persoanelor, indică expres că părțile vor depune eforturi pentru creșterea mobilității cetățenilor și vor facilita libera circulație a acestora.

Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM), la data de 04 octombrie 2013, în concluziile sale, și-a exprimat oficial opinia că articolul 64 din Codul de Executare împiedică realizarea dreptului prevăzut de art. 27 din Constituția Republicii Moldova și contravine Directivelor Europene privind circulația persoanelor.

Prin Hotărârea sa nr. 7 din 05.04.2011, Curtea Constituțională a declarat constituționale prevederile art. 64 din Codul de Executare, însă acest fapt nu împiedică legislatorul să excludă acest articol, în beneficiul cetățeanului, libertăților sale fundamentale și reformării domeniului justiției în spiritul legislației comunitare, având ca bază politica externă și vectorul european al Republicii Moldova și ținând cont de art. 4 din Constituția Republicii Moldova care prevede că „ Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte iar dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Este evident că în cazul Republicii Moldova, măsura de interzicere a ieșirii din țară, atentează la unul din drepturile fundamentale ale cetățeanului și este o măsură restrictivă disproporționată în raport cu pericolul social, provocat de existența unor debite. Atunci când este cazul, de exemplu, în speța unor dosare legate de infracțiuni cu impact financiar considerabil, Codul de procedură penală prevede că în privința bănuțului, învinutului sau inculpatului poate fi aplicată măsura preventivă sub forma de obligare de nepărăsire a țării pe un termen de 30 de zile. Interdicția aplicată în baza art. 64 Cod de Executare poate fi aplicată pe un termen de 6 (șase) luni, cu posibilitatea aplicării în mod repetat a acesteia încă de 3 ori, în cadrul aceleiași proceduri de executare. Termenul restricției este abominabil și nejustificat dacă îl comparăm cu măsura preventivă de doar 30 de zile, în materie penală.

Articolul 54 din Constituție prevede că „În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.” Art. 54, coroborat cu art. 9 din Constituție care în alineatul

(2) prevede că „*Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului*” justifică necesitatea adoptării acestui proiect de lege.

De cele mai multe ori se întâmplă că unor debitori, pentru o datorie chiar și de 200 de lei sau ceva mai mare, li se aplică interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 (șase) luni. Este evidentă disproporționalitatea acestor măsuri de asigurare a executării. În mare parte, acest fapt îi împiedică și mai mult pe debitori în a-și onora obligațiile, ținând cont de specificul unei bune părți a cetățenilor Republicii Moldova, de a-și câștiga existența în afara țării.

În România, spre exemplu, încă din 2005-2007, iar în celelalte țări ale Uniunii Europene, cu mult mai înainte, s-a renunțat la practica respectivă reieșind din faptul că executorii judecătorești au suficiente pârghii de a determina debitorii să stingă creanțele în faza procesului de executare și fără a atenta în mod brutal la unul din drepturile fundamentale, la libera circulație, dar și la mai multe drepturi conexe ce reies din această restricție.

În Federația Rusă, de exemplu, țară cu reminiscențe normative specifice unui stat autoritar, interdicția de a părăsi țara în astfel de cazuri se aplică numai debitorilor care au o datorie ce depășește 10000 ruble, adică aprox. 3200 de lei, conform cursului oficial al BNM la 09.06.2017.

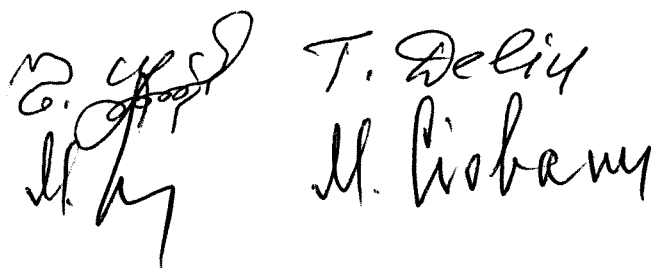
Executorii judecătorești dispun de o serie de instrumente legale suficiente pentru procedurile de asigurare a executării documentelor executorii. În conformitate cu art. 7 lit. e) al Legii nr. 113 din 17.06.2010 *privind executorii judecătorești*, executorul judecătoresc are dreptul să solicite și să primească gratuit pe suport de hârtie și în regim on-line din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor (inclusiv financiare) și din partea altor organizații (indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor.

În anul 2010, când au fost promovate Legea privind executorii judecătorești și modificările la Codul de Executare, erau absolut necesare aceste acțiuni, mai ales în spiritul inițierii reformei domeniului justiției, însă modificările au mers la pachet și necondiționat, iar actualmente trebuie revăzute anumite aspecte ale activității executorilor judecătorești, întrucât nu există instituție de drept privat care să dispună

de un număr covârșitor de pârghii capabile să atenteze la drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Întru realizarea prevederilor proiectului nominalizat nu va fi necesară alocarea unor surse financiare suplimentare din bugetul de stat.

Deputați în Parlament :

C. Gheorghiu
M. Ky
T. Deliy
M. Liobany